

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota,
Kiadóhivatal
Búv., Regula Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)
Sárgőnyvím: Köztágy, Arad
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

MILYBEN ÉS VIDÉKEN
Egész évre ... .. 840 Lej
Fél évre ... .. 420 Lej
Havonta ... .. 70 Lej
Hirdetések díjazásáról
Majlisunk naponta rajgól.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucurestiben 50 baniv
több.

Bűnös — nem bűnös?

Ez a kérdés foglalkoztatja most a közönséget. Bűnös-e Reinitz Jakab, a szatmári monstre-bünper vádlottja, vagy pedig ártatlan. A találgatások, a jóslások megindultak. Minden második ember ezzel állít meg az uccán, a kávéházban, a vonaton. Még a gyerekeid agyát is ez a kérdés izgatja és többen foglalkoznak a szenzáció középpontjába került szatmári vádlottal, mint a másnapra feladott leckével. Ha Angliában volnánk, milliárdokat reprezentáló fogadásokat kötnének pro és kontra.

Mi nem csinálunk prognózist. Nekünk nem lehet jóslásokba bocsátkozni. Az újság azért van, hogy az eseményeket regisztrálja. De pontos műszerként beállított szeizmográf-nak is kell most lennünk, mely a túlnyomó részének az a sejtelme, mely talán mindjobban meggyőződéssé alakul át, hogy a szatmári rémdráma hőse — bűnös.

Szatmáron a múltban volt már hasonló eset: akkor Papp Béla állott bírái előtt gyilkosságra való felbujtás vádjával terhelt. És a közvélemény, meg az azt visszatükröző sajtó valósággal presszionálta a bírakat a halálos ítélet kimondására.

A mostani szatmári bünperhen elszántan áll egy ember, aki a rázúduló viharban és a nyaka körül szoruló hurok alatt állhatatosan hangoztatja ártatlanságát és a legkormófontabb módon védedezik és vitázik vádlóival. Kiváló elmeélel harcol ez a szorongatott helyzetben levő ember, aki ha tudását, esztét és raffinériáját jóra és hasznosra használta volna fel, bizonyára sokra vitte volna.

Talán ez a körülmény is befolyásolja a közvéleményt, midőn annak kétharmada a bűnösség kabinétyegét süti a szatmári vádlott homlokára. Az egyik tanu még be is tetőzte az ellene irányuló hangulatot: „Amióta ön be van zárva, azóta nem tűnnek el emberek!”

Bűnös — nem bűnös? Ezt a független bíróság fogja eldönteni.

Reinitz Jakab öngyilkosságot kísérelt meg, de ügyvédje megakadályozta. A nagykarolyi főrabbi a mai tárgyaláson gyilkosnak nevezte Reinitzet. Szombaton lesz ítélet a Reinitz-pörben. Merénylet készült Anglia külügyminisztere ellen. Vándorutra kelnek az aradi üzletek.

Interpelláció-ostrom a kormány ellen.

Egy megvert besszarábiai képviselő ügye. — A bolgár kérdés. — Hindenburg megválasztása a Kamarában.

(Bucuresti, április 30.) A kamara holnapi ülése rendkívül izgalmasnak ígérkezik. Az ellenzéki pártok egységes frontban akarnak felvonulni Pan Halipa képviselő ismeretes inzultálása miatt. Példát statuáló sulyos megtorlást követelnek a kormánytól. Ugyancsak a mai ülésen fog interpellálni az ellenzék nevében Bocu Sever nemzeti párti képviselő Bulgáriának a nagyhatalmak részéről a hadsereg létszámának felemelése ügyében adott engedélye miatt, amely Románia megkérdezése és hozzájárulása nélkül történt. Interpelláció fog még elhangzani a német elnökválasztás ügyében és kérdést intéznek a külügyminiszterhez, hogy Románia milyen magatartást

tanusít Hindenburg megválasztásával szemben. Duca külügyminiszter azonnal válaszolni fog az interpellációkra és jól informált körök szerint a válasz valóságos külügyi expozé lesz, amelyben részletesen ismerteti a külügyminiszter Románia jelenlegi külpolitikai helyzetét. — Érdekes és jellemző, hogy a kamara tegnapi éjjeli ülését határozatképtelenség miatt nem lehetett megtartani.

A parasztpárt tegnap este az Astoria nagytermében értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a párt képviselői tagjai résztvesznek a kamara ülésein és megbízásukból Michalache fog a kamara előtt tiltakozni Pan Halipa sulyos bántalmazása miatt.

Hindenburgnak nem kell kamarilla.

Anglia nem lát veszedelmet az új elnökben. — Elhalasztották a nagykövetek tanácskozását.

(Berlin, április 30.) Hindenburg, a német birodalom új elnöke minden valószínűség szerint csak május 11-én, vagy 12-én fogja letenni az esküt a weimari alkotmányra. Hindenburg kijelentette, hogy nem enged semminek befolyásnak, hanem állami és kormányzati ügyekben csak a felelős kancellár tanácsát fogja meg hallgatni. A külpolitikára vonatkozólag még bizonytalan a helyzet. A szövetségeseknek elküldendő válaszcímjegyzék még nincsen meg és nagy kérdés, hogy Hindenburg milyen álláspontot foglal majd el a biztonsági paktum kérdésében. A baloldali pártok is beakarják várni a fejleményeket. — Luther kancellár az új elnököt felkereste Schwülpeben levő lakóhelyén. A kancellár két óra hosszat tanácskozott Hindenburggal, de a tanácskozás eredményét titokban tartják. Hindenburg az esti órákban érkezett vissza autóján Hannoverbe, azonban a járókelők nem ismerték fel és szinte észrevétlenül haladt végig a városban. Hindenburg védelmére

széleskörű intézkedéseket tettek, Hannoverben és környékén a legszigorúbb rendőri készültséget rendeltek el s mindenemmi tüntetést rendőri engedélyhez kötöttek.

Londoni jelentés szerint a Times elismerő hangon nyilatkozik Luther kancellár beszédével és kijelenteni, hogy német szempontból érthető Hindenburg megválasztása. Meggyőződése szerint a német külpolitika nem fog hirtelenül megváltozni, hiszen Luther helyenmaradása azt jelenti, hogy a garanciapaktum érvényben marad és a hatalmak számára nyitva marad az út a tárgyalások folytatására. A császárság gyors visszaállítását a Times valószínűnek tartja. Párisi hivatalos körökben azt hiszik, hogy Luther beszédében már Hindenburg befolyása érvényesült. Párisi jelentés szerint a nagykövetek tanácsa bizonytalan időre elnapolta üléseit, miután a nagykövetek nem kaptak pontos utasítást kormányuktól a további tárgyalások programjára nézve.

Lemondanak a magyar szociálista képviselők.

(Budapest, április 30.) A magyar nemzetgyűlés választójogi bizottsága a reformjavaslatot teljesen letárgyalta. A parlament megnyitása után azonnal a nemzetgyűlés elé terjeszti és ezzel megindul a politikai élet. A javaslat beterjesztése végleg felrobantja a passzivitásban levő ellenzéki blokkot. Szilágyiék és Rupperték máris bejelentették, hogy résztvesznek a nemzetgyűlés plenáris ülésén, de résztvesz azon Vázsonyi Vimos is pártja hozzájárulásával. Egyedül Nagy Vince és a szociáldemokraták maradnak továbbra is passzivitásban. De a szociáldemokraták sem huzhatják sokáig a passzivitást, mert a pártban dúló viszályok itt is előbb-utóbb döntésre érlelik a passzivitás megszüntetésének kérdését. A szociáldemokrata képviselők mandátumaikról való lemondás gondolatával foglalkoznak és ebből arra következtetnek, hogy a bomlásnak induló párt parlamenti képviselői menekülni igyekeznek a felelőség kérdése elől.

Kényszersorozás Bulgáriában.

(Szófia, április 30.) A bolgár kormány nem sikerült toborozás után összeszednie az engedélyezett 15 ezer főnyi hadsereget. Az önkéntes jelentkezés ellen különösen a kommunisták hatalmas agitációt fejtettek ki. Ezért a bolgár kormány kényszersorozást akar elrendelni, amihez a nagyköveti tanács újabb hozzájárulása szükséges. A székesegyházi merénylet egyik értelmi szerzőjét, Garancsarov agrárkommunista vezért Szófia melletti tanyáján a rendőrség meglepte. Miután a kommunistavezér a rendőrség felszólítása ellenére sem adta meg magát, a rendőrök agyonlőtték.

Angol politikai körökben hírlik, hogy az angol kormány Belgrádban diplomáciai lépéseket tett és hangoztatta felfogását a bolgár hadsereg létszámemelése ügyében. Az angol vélemény szerint ez elkerülhetetlenül szükséges és emiatt Jugoszláviának jogos aggodalmi nem lehetnek.

A magyar nemzetgyűlés mai ülésén elhatározta, hogy a bombamerénylet ügyében részvétáviratot küld a bolgár szobranéjének.

A „Secolo” című olasz lap jelentése szerint Mussolini udvarias, de erőteljes hangú jegyzékben tudatta az SHS. királysággal Európa rokon-szenvét a bolgárok mellett. Olaszország tudatja, hogy semmiféle bolgárellenes jugoszláv akciót nem hajlandó tűrni.

Akiből egy gyilkosság csinált „nagy fiu“-f.

A meggyilkolt Grosz özvegye átkozódva szidja Reinitzt Hétszeres halált kiált a gyilkosra. — Lebovits Károly öccse meggyilkolásával alapította meg szerencsését.

Az országos érdekességű nagy pör, a Reinitz-főtárgyalás két másik markáns alakjának portréját adja itt. Szatmárra küldött munkatársunk ma az áldozat özvegyével, Grosz Hermannéval beszélt, aki kérelhetetlenül, vad bosszuvágygal vádolja férje meggyilkolásával Reinitz Jakabot. A másik karakterisztikus alak Lebovits Károly, kit az tett „nagy fiu“-vá, hogy öccsét titokzatos módon megölték. Allitólág Reinitz a gyilkos. Az érdekes jellemrajzokat itt adjuk:

Özv. Grosz Hermanné.

Reinitz mellett a tárgyalás legérdekesebb alakja. Tele van gyűlölettel és minduntalan bosszúért kiált. Képtelen uralkodni magán. Sir, zokog, hiszterikusan kacag, néha torkaszakadtából kiabál: „Gyilkos gazember! Add vissza az uramat!” Többször Reinitz felé rohan — felemelt kezekkel, karmolásra görbitett ujjakkal. Ilyenkor rettenetes még ránézni is. Az öröknek nagy erejűkbe kerül, a mig elhurcolják a kétségbeesett asszonyt Reinitz közeléből. Az az impresszióm, hogy ha nem akadályoznák meg, ez a vézna asszony pusztia kézzel megfojtaná Reinitzet.

Egyszerű szürke ruha van rajta, fején kendő. Pedig gazdag asszony. Meggyilkolt urát, mindig

így emlegeti: „Drága apukám!” Ugy beszél a férjéről, mint a világ legjobb emberéről, aki kimondhatatlanul szeretett. De vallomásaiból kitűnik, hogy nem a legbékésebben élt férjével. Amikor az einök élete folyása felől érdeklődött, így foglalta össze dióhéjba életét:

— Szegény közkatona volt, a amikor elvett, nekem pedig sok hozományom volt. Sokszor mondtam neki: Apukám, ne csinálj link üzleteket, mert te szegény köldös vagy, elvered a pénzedet. Sokat veszekedtem vele, különösen mióta a gyilkossal (mindig csak így beszél Reinitzről, soha ki nem ejtené a nevét) került üzleti összeköttetésbe.

Érdekes, hogy minden mondatába beleszóvi a „leider“ szót. Egy einöki kérdésre adott válasz is ilyen „leideresen“ hangzik:

— Amikor leider, elutazott férjem, leider, Nagykárolyba költöztünk. A gyilkos, leider azzal szédítette el drága apukámat, hogy folyton imádkozott, szent embernek mutatta magát. Leider.

Kihallgatása alatt állandóan étherrel feltüvegecskét szagolgat. Amikor férje vérfojtos ruháit megmutatják neki, rosszul lesz. Az einök kénytelen szünetet eirendelni, hogy magához térítsék. A szünet alatt odamegyek hozzá. Megmondom, újságíró vagyok. Kezet nyújt, majd remegő hangon mondja:

— Két kis árvám van. (A háta mögött ülő Reinitzre mutat, de nem néz rá). Ez a gyilkos tette őket árvákká. Nem kellene kihallgatni senkit. Meg kéne gyilkolni hétszer, hogy hétszer szenvedjen mint hét áldozata. Tessék elhinni, Szerkesztő ur, neki olyan üzlet volt a gyilkosság, mint nekem a vendéglő, vagy másnak a fűszer, vagy a rőfösáru. De gyilkossággal jobban lehet keresni. Kévé a befektetés, nagy a haszon.

Véletlenül hátranéz és meglátja Reinitzet, amint a nyitott ablak mellett áll két fogházor között.

— Vigyázzanak — kiálja élesen — kugrik az ablakon.

Lebovits Károly a szerencse fia.

Igen karakterisztikus alakja ennek a fantasztikus pörnek. A meggyilkolt Lebovics Salamon bátyja. A Reinitz-ügy kipattanásakor került Szatmárra, mint szegény, kopott fiatalember. Neki igazán konjunktura volt a Reinitz-ügy vagy jobban mondva — öccse tragikus halála. És ezt a konjunkturát ügyesen ki tudta használni. Ma gazdag ember, feleségül vett egy vagyonos szatmári özvegy asszonyt. A karrierje ott kezdődött, az újságírók megtudták, hogy ez a mindig lóto-futó kopott figura nagyszerű riportanyag, mert bátyja az egyik áldozatnak. Jöttek a cikkek, az interjúk, a neve ismertté lett, szinte híres emberré vált. A szürke kis legényből „nagy fiu“ lett rövid idő alatt. Engedély és kerdezés nélkül leült a kávéházba az újságírók közé. Minden társaságba befura-

kodott. Rendszerint így mutatkozott be:

— Lebovits Károly vagvok, bátyja a Salamonnak, akit Reinitz meggyilkolt.

A kopott ruha lekerült róla. Ma már elegáns felöltő, angol szövötből készült ruha van rajta. A nadrág „bugja“ beretvaéles és keztyü van a kezén. Amikor „divatba kezdett jönni“, sokat udvarolt a hölgyeknek, uri allűröket vett fel és titokban monoklit is viselt. A lányok is szívesen sétáltak a „hires emberrel“ a korszón. Istennem, nem minden nap lehet egy meggyilkolt ember bátyjával korszóni. Aztán jött a nagy szerencse: megismerkedett a gazdag özvegyvel és mentek az oltár elé. És Lebovits Károly mindezt meggyilkolt öccsének köszönheti. Ma befolyásos ember, a tárgyalásra is csak az ő protekciója révén lehetett jegyei szerezni. Esténként odajön a kávéháza az újságíróasztalhoz. Betanult elegánclával mondja:

— Jó estét urak, mi újság? Ha Reinitz nem gyilkolja meg az öccsét, örökre kis kopott niemand marad...

Pilis Géza:

SPORT

O UCASP-ATE bajnoki football mérkőzés május 1-én délután fél 6 órakor Aradon, a Gloria óvártéri sporttelepén, előzőleg fél 4 órai kezdéssel ifjúsági csapatok mérkőzése.

O AAC old-boys vacsora és közgyűlés május 2-án, szombaton este 9 órakor a marosparti kioszkban.

TARCA

Új társasági nyelvtan.

Már nem a jassz nyelv a divatos. Zsur tájszólások és halandzsá nyelvjárás.

Nem nagyon régi időre, mindössze talán huszesztendős multra tekinthet vissza a mai társasági egynevezett zsur-nyelv. Annak idején még csak egynéhány új szó kapott polgárjogot a társaságban, vége-hossza nem volt a *horreratív* felindulásnak, de a nagy tiltakozás csak olaj volt a tűzre, mert a zsurokon működő tudatos és tudatalatti nyelvújítók még erősebben folytatták tevékenységüket. A tolvaj- és jassz-nyelv rengeteg kifejezése került így bele a társaságba, s innen tovább az általános, mindennapi beszélgetésekbe is. Talán ez okozta, hogy a régi megunták a hiábavaló tiltakozást és megmaradt energiájukat már inkább csak annak szentelték, hogy önmagukat ellenőrizték, mert a jassz-kifejezések úgy terjedtek, mint valami influenza-járvány s a leghevesebb ortodox társasági nyelvőr is rajta-rajta-kapta magát, amint egy ilyen perhorrebbkált szólásmódot használt. A jassz- és tolvajnyelv divatja pedig virult egy jó darabig, de csak addig, mint minden divat. Amikor kezdett. Amikor már a nyelvtanárok is kezdték belátni, hogy a pénz meg a dohány ugyanegy tőből erednek, mert mindkettő egyszerre fogy el, akkor a zsurokon már voltak ezeken a közkeletű

kifejezéseken s nem kértek többé kölcsön szótanyagot a tolvaj- és jassz-szóvetkezetektől, hanem önállóították magukat és továbbfejlesztették a már divatjammalt szókincset. A legújabb nyelvjárás, a halandzsászás kifejezéseit még a jobb jassz-körökben is nehezen értenék meg. Egy filológus ezt úgy mondaná, hogy „a közös gyök felismerhető ugyan, de a szóképzés és a mondatszerkezet eltérő elveken épül föl“.

Ha például egy mai zsurra-termett kisleány el akarja mesélni egy fiúnak a legújabb pletykát, hogy a barátnője férjhezmegy s meg hozzá a vőlegényt mástól hódította el, akkor a történet körülbelül így hangzanék zsur-fogalmazásban:

„Képzeld csak Pityu, az az undor ilus összejegyesedett a Lacival, tudja, akát a Médy lezelt. Három hét alatt lecsapta, pedig azok úgy egymásba voltak bódítve, hogy rém. A Médy csudára pukkadát és most jusz is a Bélát lözi. Nohát, mit szól ehhez a téstához?“

— Csuda grimbusz, képzelem milyen muri volt otthon — mondja válaszul a reményteljes ifju Trójal. (Trója faló — aki sokat eszik a zsurokon.)

Ha csak egy eljegyzés egyszerű tényét akarják tudni adni egymásnak a zsur-társalgók, akkor az így hangzik:

— Hallotta, hogy a Pubi lejegyesedett?

— Ki ellen?

— Szigoru vidéki holdak vannak jelen, szerelem simon.

Ugyanilyen modorban folyik a közönséges társalgás is. A hely-

szin egy népes háziestély, legalább 70 vendéggel, nagy megrakott büffé-asztalok, táncosok, leányok. Az egyik asztal mellett az ifju kötelességének tartja, hogy mulattassa a leányt.

A leány: Legyen szives, hanyagoljon el, házasodjon be abba a jó pota tortába inkább, az sokkal üdőbb dolog, nálam már ugyis lecsuzott.

Fiu: Maga csak hiszi, mert úgy gondolja. (Tovább eszik).

Leány: Jobban tenné, ha itt lazásána, nem a danszndál.

Fiu: Az nekem is többé van, de azért leadok egy tangót.

Leány: Szálljon le már arról a tortáról, gyertünk a placra! (Mennek táncolni).

Száz és százele változatban lehetne följegyezni a legkülönbözőbb tárgykörű zsurpárbeszédet s mindegyik hozna valami új szót új kifejezést, vagy egész zsurhasználatra szánt mondatokat. A flört szó maga is kevés már a zsur-időtöltés fokozatának megjelölésére, hettvegés az, ha egyszerre több fiuval flörtöl önagysága, az etye-petye pedig már egy személyre vonatkozik. Egyes zsurvidékeken a hekezés a megfelelő kifejezés a meghitt sarokban való társalgásra. A jókedvű fiu fény pota, amelyik jól táncol, azzal rém guzi, vagy szörnyül guszta táncolni, mert stramm pasas. Ha sok szép lány és asszony van együtt, akkor az jó felhajtás, de a jó nők mindig le vannak stoppolva, mindig kézben vannak. Van olyan lány, aki bódületesen jól táncol, de különben rém alak. Ha egy fiu állandóan egy leány körül

foglalatokodik, akkor „az a pasi úgy ráül a nőjére, hogy nem lehet leszedni róla“. Ha egy fiu be akar vágódni egy olyan familiához, ahol mindig jó a zaba, akkor neki kezd a halandzsászásnak, ámbar a mai lányok már nem igen dülnék be a link tippeknek és nagyon sokszor ügyesen kitolnak a pasival, aki ilyenkor bánatában saját dugába üölhet, de legalább is eszi a penész annak hallatára, hogy milyen örült szenzis muri lesz ott a jövő héten.

Se szari, se száma ezeknek a kifejezéseknek, egyesek teljesen kimaradnak a használatból, másokat már csak a maradiak használnak. A „hólyag“ jelző helyett már a „mökus“ járja az ügyetlen táncos számára, de a helyeslésre még társaságbeli a rendbicsek kifejezés. A rövidítések közül a legnépszerűbb a kősz (köszönöm), viszlát. (viszontlátásra), becsszav. (becsületszavamra). A zongorista, még mindig „Tapir“ (Tapör), vagy ha nő akkor „zongorilla“. Napról-napra támadnak az újabb szójárások némelyik csak egy-két szezonon keresztül él, azután kimegy a divatból, akár a ruha, a másik pedig megmarad abban a zsur-körzetben, ahonnan kiindult. Ezekhez a zsur-társalgásokhoz az után külön hozzá kell szoknia az új jövevénynek, ha együtt akar mulatni a többiekkel. Az öreg gavallérok, meg a papák-mamák pedig szintén nem tehetnek mást, mint hozzászoknak és megtanulják a zsur-termette szóhasználatát és grammatikát, mert még is csak meg akarják őket is érteni, mit halandzsászik körülöttük az aranyifjuság. (sz. o.)

Gyilkosnak tartja a nagykarolyi főrabbi Reinitz Jakabot.

Reinitz bűnösségét hangoztatták a tanúk a mai tárgyaláson. — A szállodai szobaasszony titokzatos vallomást tett — zárt ajtó mögött. — Reinitz Jakab ki akart ugrani a nyitott ablakon, de védője megakadályozta.

— Szatmárra kiküldött munkatársunktól. —

(Szatmár, április 30. Kiküldött tudósítónk távirati és telefonjelentése.) A tárgyalás negyedik napja. Már ismerem a tárgyalás közönségét. Ugyanazok az arcok a padsorokban, akik tegnap és tegnapelőtt is itt ültek. Világért el nem maradna senki, aki már itt volt. Készekedés is volt, mert egy ur elfoglalta egy másik helyét, pedig a szobán forgó ur már mind a három napon a régi helyén ült. Már törzsvendég a tárgyalási teremben. A vitát az egyik rendőr simítja el, aki tiszteltben tartja a már szerzett jogokat és elutasítja a tolokodó uraf helyváltoztatási aspirációjával. — Mára mindenki döntő fordulatot vár és olyan izgalom vesz erőt a közönségen, amilyent eddig még nem figyeltem meg. Felvonulnak olyan tanúk, akik igazolják, hogy augusztus 8-án Reinitz két hitelezőjének fizetett régebbi adósságokat. A gyilkosság augusztus 7-én volt, a fizetés egy nappal a gyilkosság után történt. Tanúnak hallgatják még ki a szatmári és nagykarolyi főrabbiat is. Általános izgalom közepette lép be pontosan kilenckor a bíróság Erdős elnökkel az élén. A zajt és diskurzust csend váltja fel. Következnek a tanúkihallgatások.

Zárt tárgyalást rendelt el a bíróság.

Az első tanu Berger Lajos nagybányai cukrász, aki elmondja, hogy 1923. augusztus elsején egy férfi jelent meg a cukrászdában, kávét kért és azt állva megitta. Ugyanekkor a cukrászda előtt egy szakállas ember sétált fel és alá és több ízben benézett a kávét ivó férfi felé. Nem emlékszik pontosan, vajon Grosz volt-e a kávét ivó ember. Nagy Endre dr. nagybányai rendőrkapitány kéri a bíróságot, hogy soronkívül hallgassa ki Szöke Ernőné, a nagybányai Isván-szálló szobaasszonyát, aki igen fontos vallomást kíván tenni. Szöke Ernőné ugyanis a vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy Reinitz azon az éjszakán, amikor a nagybányai szállodában tartózkodott, éjjel körül becsengette őt és szerelmi ajánlatot tett neki. Amikor azt Szöke Ernőné visszautasította, Reinitz házassági ígérettel próbálta kegyeit elnyerni. A bíróság tanácskozással vonul vissza és elhatározza, hogy Szöke Ernőné nyomban kihallgatja, de zárt tárgyaláson.

Derűtség, zúgolódás, elégedettség fogadja az elnök szavait, aki éles hangon mondja: „Kérem a hallgatóságot, távozzék!” Szöke Ernőné kissé szégyenlősen hajítja le fejét. Azt hiszem szégyenli, hogy közte és Reinitz között „volt valami.” Az ajtóban egy jóhumorú ur megjegyzi:

— Épen most kell kimenni,

amikor a legérdekesebb rész következik.

Viszont egy kifinomult, izlésű ur ilyen megjegyzést tesz:

— Na, a szobaasszony nem valami szép nő. Reinitznek rossz gustusa volt.

Reinitz megakadályozott öngyilkossági kísérlete.

Amíg a zárt tárgyaláson a szobaasszony teljes részletességgel tesz vallomást Reinitz szerelmi vágyakozásairól, a szomszéd szobában megdöbbentő tragédia játszódik le. A zárt tárgyalás el-

Akítől Reinitz négyelmét könyörög.

Husz perc múlva az elnök újra megnyitja a tárgyalást és Willinger Adolf fakereskedőt szólítja a bírói emelvény elé. Willinger elmondja, hogy 1923. augusztus 8-án Désre utazott egy fulkében Reinitzzel. A beszélgetés során Reinitz elmondta, hogy Kolozsvárra megy. Mikor Willinger ugyanazonnap visszatért Szatmárra, a vonaton megint találkozott Reinitzzel. Csodálkozással kérdezte meg tőle, hogyan lehetséges az, hogy ilyen rövid idő alatt megjárta Kolozsvárt. Reinitz úgy próbálta ezt megmagyarázni, hogy mindössze pár perces fontos találkozója volt valakivel Kolozsváron és a következő vonattal már vissza is indult onnan. A tanu ezt a vallomását már egy ízben elmondta a rendőrségen, de nem írta alá, mert ünnepe volt. Aznapi délután megjelent nála Reinitz felesége, aki hallotta, hogy férje ellen terhelő vallomást tett. Könyörgő szöveggel rá akarta bírni, hogy változtassa meg ezt a vallomását és főleg az augusztus 8-iki dátumot másítsa meg. Willinger azonban erre nem volt hajlandó. De Reinitz né nem tájékozott, hosszasan kérlelte, gyerekeire hivatkozott, de Willinger hajthatatlan maradt.

Uj tanu: Jeremiás Gyula. Elnöki kérdésre elmondja, hogy 1923. aug. 8-án utitársa volt Reinitznek, akit akkor ismert meg. Meglehetősen összebarátkoztak, ugyanígy, hogy Reinitz ajánlatot tett neki, kössenek együtt üzleteket.

Reinitz: Emlékszik Ön arra, hogy Clujon együtt mentünk be a városba kocsin és akkor az Ön családjáról és családi ügyeiről beszélgettünk.

Tanu: Emlékszem.

A válasza Reinitz feláll, a bíróság felé fordul és a következőket mondja:

— Tisztelt bíróság. Feltételezhető-e, hogy akadjon egy ember, aki egy másik embertársát meggyilkolja s szinte nyomban a gyilkosság után olyan lelki nyugalommal rendelkez-hessék, hogy egy idegen emberrel legprivátabb családi dolgairól be-

rendelése előtti szímetben ugyanis dr. Borgida védő engedélyt kéri: a bíróságtól, hogy védencével négy szemközt beszélhessen. Az engedélyt az ügyvéd meg is kapta s a tárgyaló teremmel szomszédos szobába ment be, hogy ott várja be Reinitzet. Néhány pillanat múlva Reinitz belépett ebbe a szobába s mikor megpillantotta a nyitva levő ablakot, arra felé rohant, ugylátszik azzal a szándékkal, hogy kivesse magát az ablakon. Borgida dr. észrevette Reinitz szándékát, hirtelen eléje ugrott s visszatartotta.

— Mit csinál maga szerencsétlen? — kiáltott az egész testében remegő Reinitzra.

— Doktor ur kérem, olyan ideges és izgatótt vagyok, hogy már nem is tudom, hogy mit cselekszem. Az ügyvéd megnyugtanni igyekezett Reinitzet, aki nemsokkal később valamennyire lehiggadva tért vissza a tárgyaló terembe.

szélgessen és az iránt érdeklődjek? Ugye nem?

Kistner Katalin mosodásleány elmondja, hogy Reinitz náluk mosott. A bűnjelként szereplő véres galléron az R. K. jelzésben felismeri a saját keze irását. A bíróság Reinitznek egy másik gallérját veszi ekkor elő s megállapítja, hogy azon pontosan ugyanaz az irás szerepel, mint a bűnjelen. De a leánnyal le is iratják a két betűt, amelyek az előbbiekkel tökéletesen egyeznek.

Reinitz erre elmege a bűnjelaszialhoz, felvesz egy inget és odatárja a leány elé: — Mondja, hogyan lehetséges az, hogy ebben az ingben R. H. jelzés van és nem R. K.

Tanu: Két évvel ezelőtt kiléptem a mosodából és lehetséges, hogy az utánam következő leány a K. betűt már H-nak nézte és így jelezte a mosásba adott ingeket.

Grünwald Dávid szatmári ortodox főrabbi lépett ezután a bírói szék elé.

Elnök: Tudom, hogy főtisztelendő urat nem is kell külön figyeimeztetnem arra, hogy itt a

A nagykarolyi főrabbi gyilkosnak nevezi Reinitzot.

A mai tárgyalás egyik legmegrázóbb jelenete következett ezután. Az elnök Schönfeld Lázár nagykarolyi főrabbit szólította fel tanuvallomásra. A főrabbit a magánvédő, dr. Friedmann ügyvéd idéztette a bíróság elé, hogy Nissel Károly — aki, mint ismeretes gyilkosságra való felbujtással vádolta meg Reinitzet — szavahihetősége mellett tanúságot tegyen. A főrabbi az egész hallgatóság feszült figyelmé közepette elmondja, hogy Bucurestiben jártában Nissellel találkozott, aki ott bevallotta neki, hogy Reinitz kéréssel, fenyegetéssel, hangzatos ígéretekkel gyilkosságra akarta őt felbujtani.

Elnök: Elhiszi-e ön Főtisztelendő ur, hogy egy zsidó ember képes volna gyilkosságra?

Schönfeld: Minden porcikám tiltakozik e gondolat ellen, de Nisselnek bizalmas vallomása után, akit én feltétlenül szavahihető embernek ismerlek, mégis el kell hinnem, hogy Reinitz gyilkos.

A drámai erejű kijelentés valóság-

bíróság előtt az igazat vallja, de megkérdem, vajon nyilatkozhat-e olyan dolgokról, melyek bizalmas uton jutottak az Ön birtokában?

Tanu: Amit tudok, bárhogyan is jutott a tudomásomra, mindent elmondok. De kötelességemnek is tartom, hogy elmondjam, az igazság kiderítése céljából. A főrabbi ezután vallja, hogy csak felületesen ismerte Reinitzet. Groszné határozott kérésére hívta magához, a szobában többek jelenlétében megkérdezte, hol van Grosz? Reinitz így felelt: Nem tudom. Reinitzet ezután — mondotta a főrabbi — egy másik szobába vittem be s ott két óráig faggattam Grosz hollétét illetőleg, de minden hasztalan volt, semmitsem tudtam meg tőle.

Elnök: Főtisztelendő ur feltételezi-e azt, hogy egy vallásos zsidó ember gyilkolhasson?

Tanu: Vallásos emberről semmi esetre sem tételezem fel, de azt viszont, nem tudom, vajon Reinitz vallásos volt-e.

Védő: Ugy tudom, hogy a két óráig faggatás után Reinitz az ott tett vallomására kezet adott önméne. Mit jelent ez a kézadás önméne?

Tanu: Annyit jelent, mintha esküt tett volna.

A főrabbi eme szavaira Reinitz, aki Grünwald vallomását fokozott figyelemmel kísérte, olyan mozdulattal tett s olyan arckifejezést öltött, mintha valami nagy diadalt ért volna el.

Steiner Izidor régebről ismert Reinitzet és elmondja, hogy Reinitz mindenkor a legnagyobb felháborodással tiltakozott az ellen, mintha ő gyilkolta volna meg Grosz Hermant.

Kaufmann Jenő vallja, hogy Reinitz 1923. augusztus 8-án 15.000 lejt fizetett neki s ezzel egy régebbi tartozását egyenlítette ki. Schön Abraham elmondja, hogy augusztus első hetében Reinitz két ízben is fizetett neki régebbi tartozások feiében, arra azonban nem emlékszik, hogy ez adósságtörlesztés személyesen vagy megbízott útján történt-e.

Mit mond az elnök.

(Szatmár, április 30. Kiküldött tudósítónktól.) Ma beszéltem dr. Erdős Ferencel, a nagy bűnügy tárgyalás elnökevel. A tárgyalás befejezése után az uccán válthatam vele pár szót. Megfigyeléseim az elnökről: szimpatikus ötvenes férfi. Borotvált arc, kis nyírott bajusz, a fején kissé ritkuló szökes haj. Energikus ember, a beszédje is elárulja erélyét.

Kimértek, mondhatni szárazon beszél. Azelőtt polgári bíró volt, ez az első büntítve. Egyik legnehezebb és legbonyolultabb bűnpör, amióta csak a szatmári törvényszék fennáll. Minden ténykedéséből kivilágítja, hallatlan buzgalommal dolgozik azon, hogy világosságot derítsen erre a nehéz ügyre. Az úccán sétálás közben, mindketten egy izgalmas tárgyalási nap után ebédre érkeztek. Intézem hozzá a kérdést:

— Elnök ur. Kegyeskedjék őszintén megmondani, hisz Ön Reinitz bűnösségében? Nem a törvényszéki elnöktől kérdezem ezt, hanem a magánembertől?

— A kettőt ma nem lehet különválasztani. Én ne is haragudjon rám, de nem mondhatok véleményt. Ez hivatalos titok, eskümm köt és a bírót tekintély is megköveteli, hogy ítéletkiírás előtt ne mondjak véleményt. Azt azonban mondhatom, hogy Reinitz nagyvezír, agyafurk, ravasz ember. A bűntény pedig egyedülálló Szatmár bűnkrónikájában. Még eddig sem a világban elő nem fordult. Hogy ortodox zsidó embert hétszeres gyilkossággal vádoltak volna. Olvastam egy pár újságcikleményt, amelyek azt írták, hogy ez az ember vagy beteg vagy szadista. Ez tévedés. Az én meggyőződésöm szerint teljesen normális ember.

— És elnök ur, elítélhető Reinitz az ügy jelenlegi állása szerint?

— Ne haragudjon kérem, de erről megint nem nyilatkozhatom szabatosan. Közvetlen bizonyítékunk nincsen, de számos eset van arra, hogy bíróságok elítéltek bűnösöket közvetett bizonyítékok alapján is.

— És most elítélik?

— Ha bűnös, igen. Ha nem bűnös, akkor felmentik. Várjuk az ítélethozatalt.

Bucsuzóra nyújtja kezét. Eltávolozik. Utánanézek. Igazán nem irigylem. Rettenetes sokat dolgozik ebben a Reinitz-ügyben. Másoktól hallom, hogy az idegeit nagyon megviselte a nagy pör. Elhiszem...

Pilisí Géza.

Volt bíró harca a kincstárral.

Az aradi törvényszék kilakoltatott egy kisjenői ügyvédet.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes ügy került ma tárgyalásra az aradi törvényszék elé. Az államnak Kisjenőn egy háza van, amelyet a kincstár a kisjenői Societate Agraria társaságnak adott bérbe, ez viszont albrületbe adta Gallay Kálmán volt aradi törvényszéki bírónak, aki Kisjenőn ügyvédi irodát nyitott. A kincstár és a társaság között kötött szerződés azonban 1924. októberben lejárt és a szerződés lejártával a kincstár dr. Barbu kisjenői ügyvédnek adta bérbe a házat, amelyben Gallay lakott. A volt törvényszéki bíró erre keresetet adott be a kisjenői járásbírószékhez, amelyben kérte a bíróságot, mondja ki, hogy jogosan lakik a házban. Az ügybe a kincstár is beavatkozott és dr. Lepa Valér aradi kincstári államügyész Gallay keresetének elutasítását kérte arra való hivatkozással, hogy a kincstár nem Gallaynak adta

bérbe a házat s így joga volt a Societate Agrarával kötött szerződés lejártá után azt dr. Barbunak kiadni. A járásbírószék helyt adott a kincstár keresetének és Gallayt kötelezte arra, hogy a házból 15 napon belül költözzön

Merénylet készült Chamberlain ellen.

Író hadjárati lapja meg a kommunisták letrórára.

(London, április 30.) Az angol fővárosban nagy izgalmat keltő esemény történt: Chamberlain külügyminiszter ellen tervezett összesküstést fedeztek fel. A készülő merényletre Bulgária londoni követe figyelmeztette a külügyi hivatalt s egyben aktákkal igazolta a merénylettervet, amelyet a közép-európai bolsevista értekezleten határoztak el. Ugyanekkor egy Berlinben megjelenő orosz lap szenzációs leleplezést közöl, amely szerint a múlt hónapban Bécsben titkos nemzetközi kongresszus volt osztrák, magyar, német, cseh, görög, román, jugo-

ki. Gallay az ítéletet az aradi törvényszékhez felebbezte meg, amely ma tárgyalta az ügyet. Helybenhagyta a kisjenői járásbírószék ítéletét és kimondotta, hogy ez az ítélet csak birtokon kívül felebbezhető meg.

szláv és bolgár kommunisták részvételével. A kongresszuson Cserszki orosz delegátus, a balkáni szovjet-propaganda vezetője elnökölt és ekör határozta el véglegesen a szófiai merényleteket, mert már előzetesen decemberben és januárban értekeztek erről Badenben s itt beszélték meg a Chamberlain ellen elkövetendő merényletet is. Bécsi jelentés szerint Makone angol ezredes Szófiából visszatérőben Schober bécsi rendőrfőnökkel megbeszélést folytatott, hogy az összes európai rendőrségek bevonásával tíz napon belül együttes akciót folytassanak le a kommunisták ellen.

Jubilálnak a szabadkőművesek.

Kétszázévestendő a mozgalom. — Miért nem működhetik az aradi szabadkőművespáholy.

(Saját tudósítónktól.) Május elsején ünnepeket ül világszerte a szabadkőművesség. Jubileumi ünnepeket, mert május elsején lesz kétszázévestendője annak, hogy ez a mozgalom megszületett, illetve megindult világ-utjára. Erdély és Bánát szabadkőművesei is részt vesznek ezekben az ünnepségekben, bár az itteni páholyok jóval később eredetiek.

Erdélyben és a Bánátban 1840 óta vannak szabadkőműves páholyok. Érdekes, hogy a legelső megalakult páholy az aradi volt. Ezt követte a két brassói és a nagyváradi páholy. Ma már van szabadkőművespáholy majdnem minden jelentősebb erdélyi és bánági városban, így többek között: Temesváron, Nagyszebenben, Marosvásárhelyen, Szatmáron, Zilahon, Nagyszalontán, Máramaros-szigeten stb.

Az aradi páholyt különben 1919-ben hatósági rendeletre megszüntették, tekintettel Aradváros határvárosi mivoltára. Azóta Aradon a páholy nem működik, netn működhetik rendszeresen. Munkatársunk a kétszázéves évforduló alkalmával felkereste Reinhart Gyula butorgyárost, az aradi páholy mestert, aki a következő felvilágosításokat adta a működésében megbénított aradi páholyról:

— Az aradi páholy nincsen feloszlatva, csak Arad határszéli mivoltára való tekintettel a gyűlések vannak betiltva 1919. év óta. Ezóta a páholy komoly kulturális és humanus működést nem fejthet ki a korlátozás következményeként. A páholy székházát is átadtuk kórház céljaira. Gyűléseink betiltása előtt 130 tagunk volt, akik a város és környék előkelő vezetőiből kerültek ki. A mi alapításunk — többek között — az aradi átváltság és az országos magánykenyérakció is. Összejövetellek most csak akkor vannak Aradon, ha Buceurestből jön a testvérek közül valaki. Engedélyt hoz magával az illető Costa-Foru buceuresti ismert író és újságíró, aki a romániai nagypáholy főnöke. Costa-Foru engedélyt az itteni hatóságok mindenkori figye-

lembe vették és esetről-esetre megadták a kivételes engedélyt összejövetelünkre. Egyébként a határ közelsége lehetetlenné teszi minden intenzív működést — mondja rezignáltan Reinhart Gyula — mihelyi bucsuzóink.

Egy magyar színész ünneplése.

Kassay Károly 35 éves színészi jubileuma.

(Saját tudósítónktól.) Temesvár közönsége szerdán este rendkívül meleg és megható ünneplésben részesítette a magyar színészet egyik régi, tehetséges, érdemes, Fekete Mihály szintársulatának egyik legszimpatikusabb tagját: Kassay Károlyt, aki harmincöt év óta áll a magyar művészi szolgálatában s mindenkori az első sorokban harcolt a magyar génusz diadala érdekében.

Kassay Károly harmincöt évvel ezelőtt Kassán lépett először a színpadra. Krecsányi igazgatósa alatt több éven át Temesvárott működött mint bonviván, majd Clujra került, ahol szintén a közönség kedvence volt. Clujról került föl Budapestre a Népszínházhoz, de az összeomlás után újból eljött Erdélybe, Marosvásárhelyre és Fekete Mihály szintársulatával került vissza Temesvárra, illetve Aradra, melynek közönsége Kassayban nemcsak a nagyszerű színészt, hanem a pompás embert is megszerette. A szerdai est ünnepe sokaig emlékezetes marad mindazoknak, akik azon részt vehettek. A zsúfolásig megtelt színház lelkes közönsége tisztá szívvel ünnepelte a jubilánst, akiknek jubileumáról alábbi tudósításunk számol be részletesen:

A színpad a „Falu roszsa” első felvonásának diszkrét mutatta. A szintársulat tagjai részben színpadi ruhákban, részben fekete ünneplőben várták a jubilánst, akit már Gonosz Pista maszkjában Fekete Mihály színigazgató neje F. Sugár Teri és Zilahy Irén kísérték a színpadra a szintársulat és a nézőközönség lelkes óvációi között.

Fekete Mihály magasszárnyalású beszédet intézett Kassay Károlyhoz, melyben elévülhetetlen érdemeit, nagyszerű tehetségét, páratlan lelkiismeretét s azt az ifjú lelkesedést méltatta, melyek ma, harmincöt év fárasztó, testet lelket ölő színészi munkája után is kimagasló erényei az ünneplőnek, aki nemcsak mint színész, hanem mint ember is azok közé tartozik, akiknek igaz, megalkuvást nem ismerő magyarsága hirdeti a magyar szellem kiválóságát és nagyságát. Majd rátartott arra az általános megbecsülésre és szeretetre, amely Kassay, Károlyt mindenütt, ahol ismerik, de különösen Temesvárott övezi s ennek látható jeleül átnyújtotta az ünneplőnek azt a tekintélyes pénzösszeget, melyet Temesvár közönsége juttatott „Kassay bácsinak”.

Fekete Mihály tartalmas beszédét hatalmas tapsvihár követte, melynek elcsendesedése után a szintársulat nevében Darvas Ernő üdvözölte szép szavakkal Kassayt. Beszéde végén a társulat nevében hatalmas babékoszorút adott át az ünneplőnek, akinek F. Sugár Teri egy gyönyörű, fehér rózsából és szekükből álló csokrot nyújtott át. A nézőtérrel dr. Láng Béla ügyvéd üdvözölte a közönség nevében Kassay Károlyt, akit mintaképnek állított oda a többi színésznek.

Kassay Károly könnyekig meghatva mondott köszönetet az ünneplésért. Elmondotta élete folyását, hogy tanítói oklevéllel lendült a világot jelentő deszkákra s erdekes epizódokban festette művészi pályafutását, mely gazdag volt a kezdet nélkülözésében, de gyönyörű sikerekben is. Végül újból megköszönte az ünneplést, a rengeteg ajándékot, majd zúgó, szünni nem akaró tapsok közben összesapodott a függöny.

A lelkes közönség végig a „Falu roszsa” pompás előadását látta, melyben az ünneplő Gonosz Pistát alakította mestertől módon, ünneplte Kassay Károlyt. Szép, felejthetetlen este volt.

Nézze meg a Sándor Hirlapiroda antikvár könyvkirakatát, Arad.

— Lemondott a színházak vezérigazgatója. A buceuresti „Cuvantul” című lap jelenti, hogy I. Vasilescu Valjeanu, a romániai színházak vezérigazgatója beadta lemondását, mert mint képviselő a jövőben politikai téren akar nagyobb tevékenységet kifejteni. Valjeanu határozottan értékes egyéniség. Irodalmi téren is teleltős sikerei vannak és a kisebbségi színházakkal szemben tanúsított jóakarata magatartása az erdélyi magyar kultúrának is előnyére volt. Valjeanu helyére Lepadatu miniszter jelölte: Corneliu Moldovanu, a Teatrul National igazgatója volt na, azonban nem valószínű, hogy Moldovanu a művészeti igazgatói állás kedvéért otthagyná a Nemzeti Színházat. A másik komoly jelölt Paul P. Prodan, akinek művészeti körökben szintén jóhangnásu neve van.

Nézet ember — fater nő, Fe. aika Parmodont toltu...
Fe. aika Parmodont toltu...

Lezárják Aradon

az állampolgársági aktákat.
További felebbezések a timisoari táblához kerülnek.

(Saját tudósítónktól.) Aradváros vezetősége ma elhatározta, hogy az állampolgársági lajstromokat véglegesen lezárja. Dr. Robu János főpolgármester ma rendeletet adott ki, amely szerint hétfőn, május 4-én lezárják a listákat és az ezután beérkező felebbezéseket felterjesztik a timisoari táblához. A főpolgármester kijelentette, hogy a város lakosságának elegendő idő állott rendelkezésére, hogy megszerezze állampolgárságát és ha vannak is, akik eddig nem tették meg a szükséges lépéseket, azok miatt nem lehet a végelenséggel elhuzni az állampolgársági eljárás befejezését. Kétségtelen, hogy Aradváros vezetősége teljesen koncilians és megértő magatartást tanúsított az állampolgárság ügyében és minden lehető eszközzel megkönnyítette a lakosság helyzetét. Egész hivatalnokcsoporthoz dolgozott közel másfél éven keresztül az állampolgársági hivatalban, amely ezek szerint a közeljövőben megszűnik. Azoknak, akik még eddig nem intézték el állampolgárságuk ügyét, a pénteki és szombati nap áll rendelkezésre, hétfőn azonban már nem fogadnak el semmilyen körülmények között semmiféle bejelentést.

Eltemették

Láng Dávid apátplébánost

(Saját tudósítónktól.) Timisoara (Temesvár) katolikus társadalomnak egyik kimagasló alakját, Láng Dávid apátplébánost csütörtök délelőtt helyezték örök nyugalomra a város lakosságának osztatlan részvétele mellett. Már félkilenckor megtelt a józsefvárosi piabániatemlom az egyes hitközségek, a különféle testületek és a Magyar Dalárda küldöttségeivel. Temesvár ősszapsága, felekezetre való tekintet nélkül, dr. Georgevici Lucian főpolgármester a város képviseletében, a katolikus megyletek, zárdák, az iskolák tantestületei és növendékei s a hívők ezrei bucsuztak a kiváló lelkészről.

Kilenc órakor megérkezett Pacha Agoston püspöki helynök, aki nagy papi segéddel celebrálta a gyászistentiszteletet, melynek befejeztével Ferch Mátyás beivárosi apátplébános magyar, majd német nyelven bucsuztatta a halottat a papság nevében. Ferch Mátyás beszéde után Pacha Agoston püspöki helynök beszélt a koporsót s ezután megindult a hatalmas gyászmenet a józsefvárosi temetőbe. A halottas kocsi mellett: Hollinger Péter, Benke Vilmos, Fellegi Antal, Forgács Mátyás, Löffler Lipót, Thomas Ede, Somogyi Károly, Paki Miklós, Stachler Adam, Kozovits Ede és Guntendorf János haladnak.

A gyászszertartás alatt Járossy Dezső pápai kamarás, zeneakadémiai tanár vezényletével a székesegyházi énekhar szolgáltatta az egyházi éneket.

A józsefvárosi zárda előtt utolsó bucsuként a halottas kocsi néhány pillanatra megállt. A te-

metőben a díszes érckoporsót, úgy mint a templomból a halottas kocsira, hitközségi tagok vitték a sírhoz, ahol Pacha Agoston újból beszélt a Láng Dávid földi maradványait, majd Stachler Adam német nyelven, dr. Csasz-

nek Nándor magyar nyelven a hitközségi tanács és a hívők nevében bucsuztattak. A Temesvári Dalkör gyászenéke után Láng Dávid hült teremét átadták az anyaföldnek. A frissen hantolt sírt rengeteg koszoru borítta.

A csongrádi halálból a budapesti tábla előtt.

Az ítéltábla ma kezdte el a csongrádi merénylek ügyének tárgyalását. — Ítélet szombatra várható.

(Budapest, április 30.) A csongrádi bombamerénylek ügyének másodfoku tárgyalását ma kezdte el a budapesti ítéltábla. Emlekezetes még, hogy 1923. karácsony másodnapján a csongrádi „Magyar Király” szálló tánctermében, bálozók közé az ablakon át, merénylek kézigránát dobta. Az explozió következtében hárman meghaltak, huszonheten — részben súlyosan — megsebesültek. A szolnoki törvényszék a bombaper vádlottjait felmentette. Az ügy felebbezés folytán most a budapesti ítéltáblához került. A vádlottak: Sághy Rókus, Sinkó

László, Bölvény Miklós, Fülöp Andor, Piroška György, Piroška János és Sággy János mind megjelentek a mai tárgyaláson. A vádat dr. Keller Béla főügyész helyettes képviseli, a vádlottak védelmét dr. Ulan Ferenc budapesti és dr. Széchényi István szegedi ügyvédek látják el.

A mai nap a periratok felolvasásával telt el. Az ítéltábla épülete előtt, valamint a tárgyalási terem körül nagy rendőri készség volt elhelyezve. A bünpertben a tábla ítéletét minden valószínűség szerint szombaton hirdetik ki.

Vándoratra indulnak az üzletek Aradon.

Kereskedők nagyszabású költözködése az új lakbértörvény következtében. — Mely üzlethelyiségek cserélnek gazdát május 6-án?

(Saját tudósítónktól.) Veszélyesen közeledik a május 6-ika, az új lakbértörvény életbelépésének napja. A háztulajdonosok örömmünepnek tekintik a nevezetes dátumot, sok-sok kereskedő azonban gyásznappal. Bár a kereskedők legtöbbje megegyezett háztulajdonosával, mégis nagyobb költözködések és az üzletek elhelyezkedésében nagy eltolódások lesznek Aradon. A korábban több üzlethelyiség cserél gazdát, közöttük évtizedes cégek mozdulnak ki régi megszokott helyiségiükből. Valóságos üzlethelyiség-körtánc keletkezik. Így például a Vojtek gyógyszerár átköltözik a szomszédos Kigyó-drogéria helyiségébe, hogy ez hónapra, ezidőszert meg nem ismeretes. Viszont a Vojtek gyógyszerár helyisége sem marad lakatlan, mert ideköltözik be Holzer ruhakereskedő, aki eddig is szomszédja volt. Holzer üzletébe pedig Kutányi cipőkereskedő jön, aki tulajdonosa annak a háznak, amelyben a Holzer-féle üzlet van és Kutányi üres boltját ba Löwinger női konfekciós költözik. Eltűnik a régi Arad egy jellegzetes kávéháza, az Abbázia-kávéház is. Itt a háztulajdonos, Stern Lipót rendez be engros-üzletet, illetve a házban már meglévő ilyen üzletét bővíti ki. De pusztulásra van ítélve még egy kávéház: a Str. Eminescu (Deák Ferenc-uccában) levő Ornaty házban levő Transsylvania. Innen Kun-Szabó József tulajdonos már hordja is ki berendezési tárgyait.

Még két másik gyógyszerár is költözködik május 6-án. Az egyik Janka Jenő Bulev. Regele Ferdinand-i gyógyszerész, akinek az üzlethelyiségét Szücs F. Vilmos háztulajdonos kiadta Zurek hentesmesternek. Janka helyzete ezidőszert még bizonytalan, tárgyal háztulajdonosával és több más aradi üzlethelyiség-majdnossal és reméli, hogy patikájával még sem fog az uccára kerülni. Már hajlandó minden méltányos áldozatra és remélhető, hogy az utolsó percben mégis si-

kerül megegyeznie Szücs F. Vilmostal. Zurek volt helyiségében egy csemegeüzlet nyílik. Szücs F. Vilmos házában történik más üzletcsere is. Pollák József fűszer kereskedő, akinek a sarkon volt hatalmas üzlethelyisége, a Bulev. Regele Ferdinand 11. számú sarkját házának udvarán épített külön épületet és ebbe költözik át. Az így megürült nagy üzlethelyiséget két részre osztják és egyik részében Gárdos és Bornstein terménykereskedők nyitnak új üzletet, másik részébe pedig Hirsch és Szénási divatárkereskedők költöznek át, akik eddig is ebben a házban voltak. A divatüzlet helyére Kriesz Imre könyvkereskedő költözik a Str. T. Vladimirescu (Dobó-uccából). A Bulev. Reg. Ferdinand-on levő Posgay-házból Nagy Adófi bádogos a Cal. Banatului (Asztalos S. uccába) megy, át és helyébe Bauer bádogos jön. Nagy Adófi Steiner Testvérek bórkereskedő cég üzlethelyiségébe költözik és Steinerék a Bul. Regele Ferdinand-ra (Boros Béni-térre) a volt Reisz-féle mézáróüzlet helyiségébe mennek, amely már régebben megüresedett. A másik költözködő gyógyszerész Weisz Arnold, aki a Kálvin János-uccai patikáját behozza a beivárosba a Str. Matei Corvin-ban levő Soltész-féle cerna-lerakat helyére. Weisz Arnold volt helyiségében egy fűszerüzlet nyílik. Szabaddá válik a Neuman-palotában levő Nagy Farkas (Adler Andor-féle) hatalmas helyiség is. Adler Andor nagy raktárát a Munkácsy-uccában levő saját házában helyezi el, irodája pedig a Csanádi Gazdasági Takarékpénztár palotájának első emeletén nyílik meg. A Bul. Reg. Ferdinand (Boros Béni-térre) levő Nagy János és Társa női divatárú üzlet is elmegy. A Str. Eminescu (Deák Ferenc-uccai) Posch-üzlet helyiségébe költözik és Nagy János és Társa eddigi üzletébe Márkus István órák jön. Czirkál Gyula burtorasztalos is elhagyja a Bulev. Reg. Ferdinand (Boros Béni-térre) levő üzletét, mert nem tudott

megegyezni a háztulajdonossal. A Bul. Reg. Maria-ról (Andrássy-térről) a Cservenka-féle női kaizpos fizlet a Str. Eminescu (Deák Ferenc-uccába) költözik át.

És a felsoroltakon kívül még sokan cserélnek üzlethelyiséget május 6-án. A legtöbb kereskedő és iparos talált új helyiséget, mert hiszen egyik háztulajdonosnak sem érdeke, hogy bérlet nélkül maradjon valamelyik helyisége. Csak néhány olyan kereskedő és iparos van, akinek helyzete még nem tisztázódott, így ők, a jövőben való elhelyezkedés tekintetében nagy bizonytalanságnak néznek elébe, de remélhető, hogy ezek is — az utolsó pillanatban még — megegyeznek.

Titokzatos autó.

Rejteimes játék a kisorsolás körül. — A sorsjegytulajdonosok a hatóság segítségét kérik.

A nyájas olvasó, aki kapott a cím után, csaliódik, ha azt hiszi, hogy itt valami szövevényes detektív történet következik. Egyszerű kis szélhámos trükkről lesz szó ebben a cikkben, a trükknek azonban elegendő áldozata van a város lakói között. Március folyamán megjelent itt egy csinos szebeni automobil és a tulajdonosok kihirdették itt a városban, hogy 25 lejes sorsolási alapon kiluttrizzák az autót. Természetesen fölös számmal akadtak hiszékeny emberek, akik boldogan bedőltek a szélhámosok trükkjének és izgalommal várták az április 15-ére hirdetett húzás napját.

A sorsolásból azonban — úgy látszik — semmi se lett. A titokzatos autó nem száguld már Arad uccán és ügyes szélhámosok megfélekedtek ígéretükről, hogy „alkalmas módon adják majd tudomására a sorsjegyek tulajdonosainak a szerencsés nyelő nevet”, mert eddig egyetlen sor írás sem érkezett Szebenből, mely hírt adott volna, vajjon egváltalan megtörtént-e a sorsolás.

A becsapottak pedig, akik boldog álmokat szöttek a szerencse forgandó kerekéről, resignáltan konstatahatják, hogy bizony az egész sorsolás talán nem egyéb csak svindli, ami azonban teljes egészében igazolva a régi közmondást: „Aki mer, az nyer.” A titokzatos autó tulajdonosai merték becsapni a fél várost és trükkjükkel nyertek egy csomó pénzt, ócska és értéktelen cédulák ellenében, viszont a város hiszékenyei merték rábizni munkával szerzett pénzüket dologtalanul jól élni akaró szélhámberekekre és most nyerik — a szomorú tapasztalatokat. Ugy halljuk, hogy az autó-sorsjegyek itteni tulajdonosai most hatósági uton keresik a maguk igazát.

— Védekezik Arad a feketehimlő ellen. Megirtuk, hogy Milos Dumitru, az aradi állomás távirtdájának egyik kezelője feketehimlőben megbetegedett. Az orvosi hivatal megállapította, hogy a távirtdász kórházba szállítása előtt már betegként érintkezett az állomás tisztviselőivel és ezért a veszély eikerülése végett szükségesnek tartja, hogy az álic más összes tisztviselőit beoltás. A védőoltások a napokban történnek meg.

HIREK

Május elsején.

Virágok ünnepe. Fakadó rügyek, feslő bimbók virágba szökésén. Mikor dobogó, ártatlan lányszívek szerelembe borulnak. Az égen vérvörös koronggal két a sütő nap, betegek, szenvedők fordítják sápadt arcukat feléje és a mezőn dalos pacsirták trillázva repülnek a kék mindenségnek. Május elsején innepelünk...

Valahol, görbehátú kis faluban színes álmot álmodik a varkocsba font hajú szemérmes leányzó és reggelre ébredve az elvakult ablakon át sudár májusát lát a düledező viskó előtt, mely gyökér nélkül termett, hipp-hopp, boszorkányos gyorsasággal ülteték egyetlen éjszakán szerelme-tes szívű legények. Május elsején, a szívek ünnepe. Nótás emberek társzekeréken járnak a várost, a templomokban vig szóval csendül fel az orgonák áhitata, szagos orgonák nyílnak a kertekben is és kacéran, magukat kelleve hajolnak át a kertek korhadó kerítésén, hogy te: Ember Fia leszakaszod őket és tizedd a szíved fölé, hogy a virágok hallják szíved dobogását május elsején, a virágok ünnepe...

Az ünnepi öröme, jókedvbe ürom is vegyül. A szenvedők, a szerencsétlenek is felvonulnak. Lombosodó parkok sárga padján a tüdővész fest lázrózsákat sápadt emberek pergamenarcára és keshedt udejükből a halál kutyája ugat fel május elsején. Felvonulnak a kistajgerolt kereskedők is, akikre a biztos máról bizonytalan holnapok virradtak, még a vonat is harminc százalékkal drágábban futyul — május elsején... *Pető Gergely.*

— Lapunk legközelebbi száma a pénteki munkásünnep miatt vasárnap reggel jelenik meg.

— Megkezdődnek a májusi ájtatosságok. Ma kezdődik meg az év legszebb hónapja, a virágos május, amelyet a katolikus hívők Szűz Mária tiszteletének szentelnek. A tavasz legszebb virágai évezdik körül a Boldogságos Szűz szobrát, amely előtt a hívők térdreborulnak és csendes fohászokat küldenek az ég felé. A holnapi nappal kezdődnek meg a májusi ájtatosságok az aradi minoriták templomában, esti hét órai kezdettel. A szerdán, szombaton és vasárnap tartandó ájtatosságokon a litániát mindenkor szentbeszéd fogja megelőzni. A holnapi megnyitó ájtatosságon dr. Lakatos Ottó fog szentbeszédet mondani. Az ájtatosságok alatt a templom énekkar és szólénekesek Szűz Mária tiszteletére szerzett énekszámokat adnak elő. — Holnap kezdődnek a timisoarai Dóm templomban a májusi ájtatosságok. A páros napokon német nyelvű, a páratlan napokon magyar nyelvű szentbeszéd lesz.

— Kormánybiztosai kinevezések. A kormány Licharetz Paraschiv dr. timisoarai ügyvédet és képviselőt a Temes-Bega Társulat kormánybiztosává, Ramneantu Patric képviselőt pedig az Első Torontáli Folyamhajózási Társulat kormánybiztosává nevezte ki.

Menesztették az aradi ipartestület titkárát.

Különös bonyodalom egy iparhatósági átirat körül.

(Saját tudósítónktól.) Egészen különös és szokatlan módon kell távoznia az aradi ipartestület éléről Sófalvi Györgynek, az ipartestület hosszú időn át buzgón működő, érdemes titkárának. A hatóság keze nyult bele az autonóm ipartestület eme kimondottan belső ügyébe, s hatósági szó hivta vagy mondjuk inkább küldte el az ipartestület éléről Sófalvi Györgyöt. Az aradi elsőkerületi előjáróság mondotta ki ezt a szót. Az előjáróság mint elsőfokú iparhatóság átiratot intézett az aradi ipartestület vezetőségéhez, s abban hivatalos formában kifogást emelt az ellen, hogy az aradi ipartestület hivatalos levelezési nyelve még mindig magyar, s ha a testület valamely hatósághoz román nyelven ír át, annak román nyelvű fogalmazása és ortográfiája hibás, s egyáltalán nem üti meg a megkívánt és szükséges mértéket. Mindezek következményeképpen pedig az iparhatóság felhívta a testület vezetőségét, hogy e hibák kiküszöbölése érdekében cserélje ki a testület adminisztratív ügyeit vezető titkárát, s helyébe alkalmazjon olyan román, vagy románnal tökéletesen tudó tisztviselőt, aki az ipartestületet a megkívánt formában vezetni tudja, ellenkező esetben az iparhatóság felfüggeszti az aradi ipartestület önkormányzatát s kormánybiztosát állítat az

intézmény élére. Ennek az iparhatósági átiratnak a következménye pedig az lett, hogy az aradi ipartestület éléről távoznia kell Sófalvi György titkárának, hogy az ő helyére egy perfekt román titkár kerüljön, s ezzel a testület vezetősége eleget tegyen a kerületi előjáróság írásban leszegeztetett kívánságának.

Ezzel az átirattal azonban meglehetősen súlyos helyzetbe került az aradi ipartestület vezetősége. Sófalvi titkár ugyanis nem lehet csak úgy egyszerűen elküldeni állásából, mert ő hat évre választott titkára az intézménynek s mandátuma csak négy év múlva jár le. Az előjáróság tehát egy határozott, hogy a hatvan-kétéves embert május elsejével felmenti további szolgálata alól, négy éven keresztül folyósítja neki havi törzsfizetését és eddig az ideig meghagyja az ipartestület épületében levő szabad lakásban. Május elsején pedig kiírják a pályázatot az így megüresedett titkári állásra és amíg a pályázat sorsa eldől, ideiglenesen Árkossy ipartestületi jegyző vezeti az ügyeket, aki tökéletesen beszél a román nyelvet. Az aradi inarosság körében igaz sajnálattal látják Sófalvi György kényszerű távozását, aki hosszú időn át becsülettel és odaadással szolgálta az iparosság érdekeit.

— Ötvennyolcan választják az aradi román püspököt. Vasárnap délelőtt ül össze a püspökválasztó zsinat az aradi görög keleti román templomban. Az eredeti hatvan zsinati tag helyen csupán ötvennyolcan vesznek részt a püspökválasztáson, mivel a legutóbbi zsinati ülésen megsemmisítettek két mandátumot, amelynek volt tulajdonosai már nem tagjai a püspökválasztó zsinatnak. Mint ismeretes, egy harmadik mandátum vizsgálat alatt van, azonban a zsinati ülés határozata szerint a mandátum tulajdonosa ennek dacára részvehet a püspökválasztó ülésen.

— Nincs munkaszünet május elsején. A timisoarai rendőrprefektúra rendeletet adott ki, amelyben kimondta, hogy május elseje nem hivatalos ünnep. A munkásság azonban ünnepeket, de minden csoportosulás tilos. Az éttermek déli fél 12-től 2-ig és este 7-9-ig nyitva tartandók.

— Timisoara prefektusa visszaérkezett Bucurestiből. Dr. Coste Gyula timisoarai prefektus ma visszaérkezett Bucurestiből és átvette hivatalának vezetését.

— Berlin új rendőrfőnöke. Berlinből táviratozzák: Grzesynski főkörmánytanácsost és szociáldemokrata képviselőt Berlin rendőrfőnökének nevezték ki.

— Eitemették Környey Bélát. Budapestről jelentik: Környey Bélát ma délelőtt az Operaház előcsarnokából eitemették. A temetésen hivatalosan képviseltette magát a kultuszminiszterium az Operaház és jelen volt Budapest egész színésztársadalma. Környey Bélát Tanay Frigyes és Tapolczai Dezső mellé temették.

— Református ünnep Resicán. A timisoarai Református Egyesület szombaton Resicán Jókai-ünnepélyt rendez, amelyen Nagy Károly református püspök is megjelenik. A püspök pénteken érkezik Timisoarára és Szaboleska Mihály lelkésznel száll meg. Szombat reggel együtt utaznak Resicára.

— Kiszáritják a Zuider-tót. Hágából jelentik: A kamara elé törvényjavaslatot terjesztettek a Zuider-See kiszáritása ügyében.

— Meghalt egy magyar kabaréművész. Budapestről táviratozzák: Ma újabb gyásza van a magyar színművészetnek. Boross Endre, egyike a legkitünőbb kabarékomikusoknak, hunyt el. Boross játszóit színházakban is, de legnagyobb sikereit a budapesti kabarék színpadjain aratta.

— Szabadlábra helyezték a Budapestről vádolt ügynököt. Az aradi törvényszék ma elrendelte Augenstein József, a letartóztatott ügynök szabadlábrahelyezését. Augenstein — mint ismeretes — a budapesti rendőrség körözőlevelére tartóztatott le, közben azonban megszüntették ellene az eljárást. Erről táviratban értesítették az aradi törvényszéket, amely azonban nem bocsátotta szabadon az ügynököt, mivel ragaszkodott ahhoz, hogy az eljárás megszüntetését diplomáciai úton hozzák tudomására. A diplomáciai eljárás azonban sok időt vesz igénybe, ezért az aradi törvényszék elhatározta, hogy ideiglenesen szabadlábrahelyezi Augenstein Józsefet, aki a holnapi nap folyamán hagyja el az aradi ügyészség fogházát.

— Elmaradt a tüdőbetegrendező közgyűlése. Az aradi tüdőbetegeket gondozó egyesület tegnap délutánra hirdette rendes évi közgyűlését a Gheorghe Popa (Ferdinánd) uccában levő helyiségébe. A közgyűlést azonban határozatképtelenség miatt nem lehetett megtartani és ezért új közgyűlési napot fognak kitűzni, amikor tekintet nélkül a megjelentek számára, határozatképes lesz a gyűlés.

— Himlőoltás Aradon. Az aradi főorvosi hivatal rendelkezése szerint Aradon május 4-én kezdődik a csecsemők himlő ellen való beoltása. Az orvosi hivatal felhívja az érdekelt szülőket, hogy május 4-én a Szent Péter-téri elemi iskolában, 5-én a Iosif Vulcan (Kazinczy) uccai iskolában, 6-án a Marasesti (Kossuth) uccai, 7-én a Mihai Viteazul (Ferenc) téri, 8-án a Gizella-uccai iskolákban oltják be himlő ellen a csecsemőket. Azt, aki a rendelet megszegi és nem jelentkezik gyermekével beoltás végett, szigorú büntetéssel sújtják.

— Eltűnt sorsjegyek. Titokzatos módon tűnt el a napokban 15 sorsjegy egy aradi dohánytözsdeből. Egy szatmári társaság nemrég sorsjegyeket bocsátott ki, amelyeknek nyeresémtárgva egy ház volt. A sorsjegyekből az aradi Husserl-féle dohánytözsde is átvett bizonyos eladásra. A napokban az esti elszámolás alkalmával az árusító kisasszony észrevette, hogy 15 darab rejtélyes módon eltűnt. Tudomására hozta ezt a tulajdonosnak, aki közjegyzőileg azonnal megsemmisítette a 15 sorsjegyet, majd erről táviratilag értesítette a szatmári céget. Valószínűleg tartják hogy nem lopásról, hanem egyszerű tévedésről van szó és a sorsjegyeket az ugyanolyan színű reklámcéklák helyett adták ki.

— Szikratáviró és repülőgép a francia rendőrség szolgálatában. Párisból jelentik: A kormány elhatározta, hogy május elsején, a nemrég történt sajnálatos incidensek elkerülése végett, a katonaság együttműködik a rendőrséggel a rendintartás érdekében. A kormány engedélyezte a gyűlések megtartását, de a felvonulásokat eltiltotta. Egész napon át repülőgépeken figyelik a külvárosokat és ha rendzavarás történik, azonnal szikratávirón értesítik a rendőrség központját.

— Dumbrăveanu Tódor képkiallítása Aradon, a Kulturpalotában, tekintettel a nagy érdeklődésre, május 5-éig meg lett hosszabbítva.

— Friss előpataki ásványvíz érkezett. Kardos, Arad. Telefon 686.

— Béreljen Kerpel könyvtárában!

— Az Aradi Lakók Szövetsége vezetősége értesíti a belépni akaró tagokat, hogy mindennap délután 3-7-ig a titkári hivatalban (Str. Eminescu, Palatul Ortodox, I. em.) tagfelvételek eszközöltek. A tagsági díj évi 60 lej. Tagdíjjal hátralékos tagok felkéretnek tagsági díjaik kifizetésére.

— Ma jelent meg a „Káviár”, Dinnyés Árpád népszerű hetilapjának legújabb száma, mely telve van az erotikus irodalom legjobb termékeivel és illusztrációival. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal, Timisoara.

Dramát sok ember írt,
de poloskát LOVAS egyedül írt,
Arad, Str. Oituz (Illés-ucca) III.

KÖZGAZDASÁG

Magyarországi gabonával enyhítik a gabonahiányt

1600 vagon magyar gabona érkezik.

(Bucuresti, április 30.) Az ország minden részéből gabonain-ség hírei érkeznek. Jassi és környékén két napon belül elfogy minden gabonakészlet. A kormány a gabonain-ség következtében engedélyt adott egy nagyobb

konzorciumnak, hogy Magyarországból ezer vagon gabonát importálhasson. Ugyancsak hozzájárult a kormány a Banca Cerealilor által 600 vagon magyarországi gabona azonnali leszállítása ügyében kötött üzlet-hez.

Zürichben 2.31.25, Párisban 8.50 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Április 30.) Francia frank 12, svájci frank 41, dollár 221, angol font 1060, szokol 6.50, lira 9, dinár 3.50, márka 51, osztrák schilling 31.20, magyar korona 310. **Kifizetések:** Páris 11.58, Zürich 42, Newyork 220.50, London 1075, Prága 6.57, Milánó 9.09, Belgrád 3.59, Berlin 52, Bécs 31.10, Budapest 320.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Április 30.) Berlin 122.62.50, Amsterdam 206.95, Newyork 516, London 25, Páris 27.02.50, Milánó 21.20, Prága 15.29, Budapest 0.0072.25, Belgrád 8.35, **Bucuresti** 2.31.25, Varsó 0.00099.15, Bécs 0.0072.70.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT. (Április 30.) Berlin 122.80, Amsterdam 217.10, Newyork 516, London 25, Páris 26.95, Milánó 21.15, Prága 15.29, Budapest 0.0072.25, Belgrád 8.35, **Bucuresti** 2.32, Varsó 0.00099.15, Bécs 0.0072.70.

A ZÜRICHI UTÓTŐZSDÉN a lej 2.31.25-el jegyezték.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Április 30.) **Kifizetések:** Páris 11.63, London 1074, Newyork 222, Milánó 9.12, Zürich 43.10, Bécs 31.45, Prága 6.60. **Valuták:** Napoleon 820, aranyárka 52, leva 1.50, török lira 1.15, angol font 1060, francia frank

11.65, svájci frank 42, lira 9.20, drachma 3.90, dinár 3.55, dollár 220, lengyel márka 42, osztrák korona 32, magyar korona 32, szokol 6.60.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDEZÁRLAT. (Április 30.) Magyar Hitel 379, Osztrák Hitel 137, Salgó 495, Rima 116, Ganz-Danubius 2.290, Szlavonia 60, Kereskedelmi Bank 965, Schlick 39, Cukor 2.045, Ofa 470, Hazai Takarékpénztár 2.455. (A számok ezrekben értendők.)

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. (Április 30.) Prága 2108—2108, szokol 2088—2108, Belgrád 1145—1153, dinár 1125—1147, Newyork 71.150—71.580, dollár 70.150—71.580, Páris frank 3726—3750, **Bucuresti lej** 313—315, Milánó lira 2905—2943, Bécs osztrák korona 100.05—10065.

= A pénzügyigazgatóságok új ügyrendje. Bucurestiből jelentik: Ma lépett életbe a pénzügyigazgatási ügyrend egységesítéséről szóló törvény. Az okirályságbeli adóhivatalok már megkezdték az új törvény alapján az adóbehajtásokat.

= Husarak Timisoarán. A timisoarai ármegállapító bizottság ma ülést tartott dr. Georgevici Lucian főpolgármester elnökletével. A bizottság elhatározta, felterjesztést tesz a miniszteriumnak, amelyben kéri, hogy a listáruk a régiék maradjanak. Egyszermind megállapította a

husarakat május hónapra. A fiatal marhahus 18 és 20 lej, borjúhús 44—46 lej, sertéshús 39 lej, bárányhús 30 lej lesz, a zsir árát 58—60 lejre emelték, tej árát 5 lejről 4.50-re szállították le.

= Kazántulajdonosok Szövetsége. Az arad- és hunyadmegyei Kazántulajdonosok Szövetsége dr. Neuman Károly báró elnöke alatt közgyűlést tartott, mely alkalommal megállapították a folyó évi tagsági díjakat. A szövetségnek már eddig is tagjai voltak az arad- és hunyadmegyei gyárosok, most pedig tömegesen jelentkeznek felvétel végett a szövetségbe a lokomobil tulajdonosok is, hogy részesei legyenek azoknak az előnyöknek, amiket részükre a szövetség biztosítani tud. A beiratkozás a szövetség irodájában (Hegyaljai Villamos Vasút Igazgatóságánál, Arad) történik.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

* A timisoarai színház e heti műsora a következő: Péntek délután fél 3 órakor: Postás Katica; délután 6 órakor: Vén gazember. (Fekete Mihály felléptével.) Este 9 órakor: Tisztelem a régi szeretőmet. (Bemutató.) Szombat délután 4 órakor: Süt a nap; este fél 9 órakor: Tisztelem a régi szeretőmet; éjjel 11 órakor: Tisztelem a régi szeretőmet.

* Szenzációs orfeum-műsor Budapesten. Budapestről jelentik: A budapesti Royal Orfeum májusi műsorában ismét szenzációs számok kal kedveskedik közönségének és olyan számokat ad, amelyeket Magyarországon még nem láttak. Hamburgból szerződtették *Barbette* trapéz és sodronyművészt, aki ezuttal először jár Magyarországon és csodálatos produkcióival bámulatba ejt mindenkit. Londonból hozták az „*Arany pók*”-ot, *Zaleskit* és *partnerét*. Rómából szerződtött *Prof. B. Bruisses* mestertáncos, Párisból jött *Garcia*, aki árnyékképeivel gyönyörködött, *londoni* attrakció a *4 Karrey*, a gummitestű emberek csoportja, Berlinben aratta eddig sikereit *Takahaski* japán lábzsonglór, *Maria Western* revüképeivel szintén Berlin közönségének kedvence volt. *Portugal* és *Erika* egyensúlyozók római starok voltak eddig. A műsorban szerepel még a nagyszerű humoru *Dénes Oszkár* és színre kerül *Uray Dezső* „*Wupp*” című egyfelvonásosa, amelyet az Aradról elszármazott *Tökés Anny*, *Abonyi Tivadar*,

Fodor Oszkár és *Jackley Resten* játszanak.

Cseh léggömbök Romániában.

A belügyminiszteriumból leirat érkezett a prefekturára, amely közli, hogy a prágai meteorológiai intézet erős papírmassából készült léggömböket bocsátott utnak Románia felé. A léggömbökhöz levelezőlapot is mellékelte és az intézet kéri, hogy ha román területen egy ilyen léggömb leszállana, úgy azonnal tudassák a mellékelt levelezőlapon, mikor, milyen helységbe és milyen állapotban érkezett a léggömb és egyben írják fel a lapra a léggömb számát is. A prágai meteorológiai intézet ezzel az időjárást és a szél sehségét akarja tanulmányozni. A belügyminiszteri leirat meghagyja a prefekturának, értesítse a könyvékbeli falvakat, hogy ha a határukban egy ilyen léggömb leereszkedik, mit tegyenek vele. Értesülésünk szerint eddig ezen a vidéken ilyen léggömb nem szállt le.

MOZI

xx „*Farkasok csodája*” ma, pénteken utoljára az aradi Apollóban. A francia történelem egyik legmegröbb és legizgalmasabb korszakát eleveníti fel a „*Farkasok csodája*” című 12 felvonásos történelmi film. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx Ma, pénteken utoljára vetíti az aradi Uránia a legjobb Macistefilmet. Az ötlettel gyönyörű film, a „*Maciste mint császár*” egészen új alakban mutatja be előttünk a világhírű Macistet. Az előadások fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „*Nebántsvirág*” filmen szombattól az aradi Apollóban. Az örökszépségű bájos francia operettet, a *Nebántsvirág*ot nagy sikerrel alakították át filmre. A gyönyörű filmjátékot szombaton mutatja be az aradi Apolló mozgószínház.

xx „*Kékszakál asszony*” az aradi Uránia szombati filmszenzációja. Elbűvölő erejű, megható társadalmi dráma a „*Kékszakál asszony*” és meséje egészen új irányu, amelyet szombaton mutat be Aradon az Uránia mozgószínház.

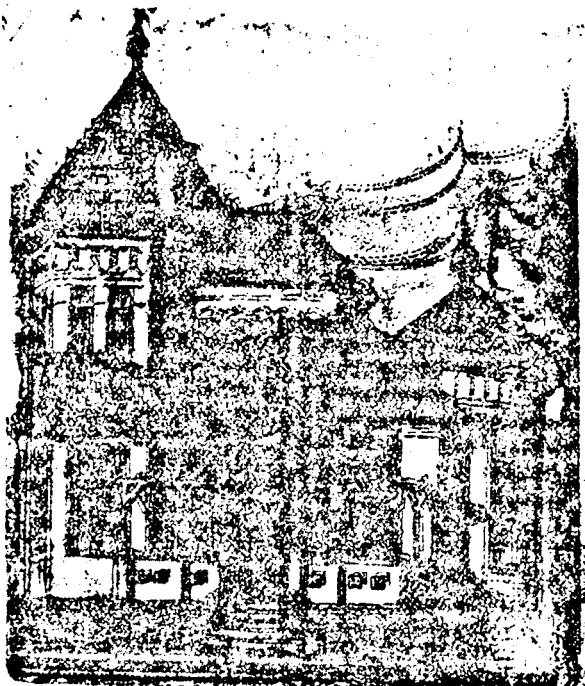
Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Még csak egy hónap

választ el a kolozsvári Tordai uti villa sorsolásának napjától. Május 29-én lesz a húzás hatóságok, a közjegyző ellenőrzése és a nagy közönség teljes nyilvánosság mellett.

Sieini a sorsjegy vásárlással, hogy megnyerhesse ezt a rekvirálás és adómentes, még ez évben beköltözhető, évente 120.000.— lejt jövedelmező másfélmilliós értékű villát.
A 200 lejes sorsjegyek Aradon: Aradi Központi Takarékpénztár R. T. cégnél és a főbizományosnál „**SIROCCO**” vállalat irodájában **CLUJ**, Strada Regina Maria 14. vásárolható. 1579

ÜLŐ FOGLALKOZÁS

emberek elkerülik a sok felesel járó kellemetlen következményeket (székrekedés, fejfájás stb.) ha időközönként 1/2—1 pasztilla

KOPROL JÓZSU HASHAJTÓ CSOKOLÁDET

vesznek be.

Ügyeljünk a KOPROL névre, mert mint minden jó cikket, a Koproli is utánózzák és hamisítják. Minden dobozon és minden pasztillán rajta kell lennie a Koproli névnek, amely törvényesen védve van.

Dráza szappanok a legjobbak! Csak azokat használjuk!

„Marilla” terasz május 1-én megnyílik. Arad, Str. Minervei (Hona-u) 39

A félszemű ezredes afférja.

(Budapest, április 30.) Az állandó katonai becsületügyi választmányhoz Kurz Géza ezredes ma beadványt intézett, amelyben arra vonatkozóan kér döntést, hogy kérhet-e lovagias elégtételt Sesevics László volt britanniás fő hadnagytól, Soitra József rendőr gyilkosától, aki kegyelem következtében szabadlábon jár.

Az ezredes bejelentésének az az előzménye, hogy Sesevics az Erdélyi Borozóban minden ok nélkül megtámadta és inzultálta az ezredest, aki a világháború egyik legszebben dekorált törzstisztje. Egyik szemét az iszósól harcokban kilőtték. Kurz Géza ezredes civilruhában több, ugyan-csak polgári ruhás katonatiszt barátjával a borozóban vacsorázott. A szembenlevő asztalnál Sesevics borozott óbredők társaságában. Az ezredes és barátai halkan beszélgettek, az óbredők azonban hatalmas zajt csaptak és az egész étterem közönségét megbotránkozató módon kiabáltak. Sesevics hosszú időn keresztül fixirozta az ezredest, majd amikor az kiment az étteremből, követte őt, az ajtónál lesbeállt és amikor az ezredes vissza akart térni az étterembe, félrelökte a félszeműre vak törzstisztet. Kurz az első pillanatban nem is gondolt arra, hogy Sesevics előre megfontolt szándékkal lökte félre, de a következő pillanatban, amikor Sesevics újra meglökte, kérdőre akarta vonni az előtte ismeretlen férfit. Mielőtt azonban egy szót is szólhatott volna, a hatalmas termetű britanniás befogta mind a két kezét, majd hirtelen a sarokba szorítva, ütlegelni kezdte az ezredest. Az ütések következtében az ezredes megtántorodott és hátraesett, majd felocsudva, nekiesett a britanniásnak és többször az arcába ütött. A megtámadott ezredes a helyszínen akart elégtételt venni magának és revolvert rántott, de a borozó üzletvezetője közbeugrott és sikerült is kicsavarnia a revolvert az ezredes kezéből.

Az inzultált ezredes lovagias uton akart elégtételt szerezni magának, de amikor megtudta, hogy ellenfele britanniás-tiszt volt, kijelentette, hogy rablógyilkosokkal nem hajlandó párbajozni és becsületbíráskodás elé vitte az ügyet. Az állandó katonai becsületügyi választmány döntése elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

NYILTÉR. Ügyvédi iroda áthelyezése! Dr. Müller Vendel László ügyvédi irodáját

Arad, Bulev. Regole Ferdinand (Boros Béni-tér) 37. szám alól **Plata Mihai Viteazul No. 13. sz. alá (Ferenc-tér és Karolina-u. sarokház) 2456**

helyezteté.

ÉRTESÍTÉS.
A n. é. közönség szíves tudomására adjuk, hogy ARADON, STR. UNIREI 7. (Fábián-ucca) számú házban

fűszer- és csemege üzletet nyitottunk, ahol mindenkor tisztán kezelt elsőrendű fűszer- és csemegeárúk kaphatók pontos kiszolgálás mellett. Szíves pártfogást kérnek: 1013 **Heimer Testvérek.**

ÉRTESÍTÉS.
Értesítem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy a Fischer Eliza palotából

női divattermet saját házában Arad, Strada Marasesti 47. szám. (Kossuth-ucca) **helyeztem át.**
Szilvay János női szabó. 2439

PÉNZTÉR
5000 lejen felül előnyösen gyűmlésorítható **Ludovic Klein**, Arad, Calea Saguna 82. sz. pénzügynöksége útján. Telefon 6-38. Válaszbélyeg. 829

Mégla cserép
nagy méretű, kitűnő minőségű
duplafalcs 253. sz. legjobb minőségben, legjutányosabb áron kapható
május 3-tól kezdve Pollák Sándor
köztelegyárban, Aradon.

Megvételre keresünk
egy 80-100 HP. jókarban lévő szivógépet. Eladó 2431 ugyanott egy 45 HP. Hockker féltáblás gőzgép.
Omn: Végvár gézmalom. Jud. Törv.

Zongora hangolást és javításokat olcsón eszközöl **MELIS**, Arad, Str. N. Pompiliu (Kassa-ucca) 21. sz. **VESEK és ELADOK** zongorákat

Magánház, 3 szobás elfoglalható szép lakással, ezenkívül 50.000 lej évi bért jövedelmező iparvállalattal 400.000 lejért eladó. — Cim: Györfv. Mures irndájában Arad, Str. Unirei

Első áldozási koszoru és fátyol, fehér patent harisnya és sokni, fehér zárdai egyensapka **115 és 125 lejért**, fehér zárdai blous kelmét legolcsóbban vehet **Lószay Endréné,** Arad, főposta mellett.

TELEFON: 1882. TELEFON: 1882.

PARIS
Köppen, complet ruha modellek
Rendelések a legfinomabb és legelősebb kivitelben **szolid árban készülnek**
Hofmann szalonban
Temesvár, Szt. György-tér Bánáti-ház.

KERESÜNK
Férbevételre: Kádár-műhelynek alkalmas helyiséget udvarral, lakásokat. — Társat keresünk: Fűszer-csemege üzletbe Temesvárra. — Eladó: Három magánház és több bérház, Singer varrógép, két új zongoraszék, írógép, kolbászöltő gép. — Stukatur nádat 4-10 soros galvanizált dróttal olcsón szállítunk. — Iroda vagy üzletnek alkalmas helyiség bérebeadó. — Bizományi árura előleglet adunk. **SALVARIA**, Arad, Str. Baritlu (Rákóczy-u.) 3. 1416

Komplett vendéglői berendezés szék, asztal, üveg, edény és konyhaberendezések, oladók 1013 **Werkmeisternél,** Arad, Strada Brajanu (Weitzer-ucca) és Str. Coesistorului (Batthyány-ucca) sarok.

Illits BRISTOL-szálló
BUDAPEST.
Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitűnő konyha, Kávéház. Mérsékelt árak.

Még csak pár napig tart a hallelannal olcsó cipőárusítás. a berendezés oladó 2294 **Lányi Marcell** cipőüzletében Aradon, a színházzal szemben.

Izraelita templomhoz
közfelfkvv modern új magánház, átvehető 3 szoba, fürdő, cseledszobás lakással, 6 jószágra istálló, kocsiszin, szénásszérű, gazdasági udvarral. Házban villany, víz, gáz, esszlingeni rollókkal 600.000 lejért eladó. Kizárólagos megbízott 16088 **Uranul-iroda, Arad, főpostával szemben**

Külvárosi
sarok magánházban lévő, havi 100 ezer lejt forgalmazó kocsmá és fűszerüzlet, tekepályával 4 évi átruházható szerződéssel, évi 14000 lejt házbérrel 100.000 lejért eladó. Megbízott: 16088 **Uranul-iroda, Arad, főpostával szemben.**

VATA DE JOS (Alvácza)
kénos és szénsavas **högyógyfürdő.**
Csodás és páratlan eredménnyel gyógyít: reumat, csont, kőszénny, ischiát, lobosodást, bönulást, viszérátulást, aranyerőt és mindenféle női bajokat. **Hideg gyógyászat, masszázs: Állandó zenekar, elsőrendű konyha.** Junius 15-ig lényeges árkedvozmény! Közvetlen vonatok Aradról. Kérjen prospektust. Az igazgatóknak.

Kefekötő
segédet keres **TAUTSCH és HEYDL**
ecset-gyár, Medgyes.

Iz, szín és táperő az „UHU”-pótkávé előnyei.

Egyszép vagyont 1200 dollárt

vagy egy most épült, üres, elfoglalható modern három szoba, fürdőszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló házat nyerhet, ha megveszi a Kósa-féle szatmári házorszolás egy sorsjegyét 250 lejért. Senki ne üljön fel hangzatos hirdetéseknek! Ennél a sorsolásnál összesen 1800 sorsjegy bocsátott ki. Ezek közül 101 drb. sorsjegy nyer és pedig az első kihuzott 100 drb. egyenként 250 lejt, a százegyediknek kihuzott sorsjegy pedig a házat nyeri. Ugyyszólván tehát nincs is kockázat, mert minden tizennyolcadik sorsjegy nyer. A sorsolást közjegyző végzi. **Huzás május hó 10-én!** Sorsjegyek: Aradon a az érdekeltek azeme előtt. **Husszeri, Octogon** tőzsdékben, Kerpel könyvkereskedésben. — Temesváron: a Bánát hírlapirodában kaphatók. 2407

Tavaszi és nyári újdonságok nagy választékban megérkeztek!
Miben mártékosztályunkban gyermek ruhák és a legújabb női modellek készülnek.

„VIKTORIA” női konfekció áruház

ARAD, Bul. Regina Maria 24.
(Andrássy-t.)

Kirándulóknak

a legkelleme-
sebb szórako-
zási helye:

M.-Radnán Schaller Mihály „METROPOL” szálloda-, étterme- és kerthelyisége,

ahol állandóan izletes hideg és meleg étel, tisztán kezelt helyiségek, ahol a legpontosabb kiszolgálás mellett. Az „Apollo” nyári mozi is kellemes szórakozást nyújt. 1013

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat az arad közlöny szerinti arányban számítjuk. — Minden sor hirdetésért 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel írt szavakat külön díjért kell felírni. — Hirdetéseket d. n. 6 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal megtartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyettesítse.

Alkalmasság.

JOBBA LEÁNY, ki a főzéshez ért, azonnali belépésre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 500

GYMNAZIUMI érettségivel bíró fiatalembert gyakornoknak felvesz Földes gyógyszer-tár Arad. 2294

GÉPÉSZT, ki szivógármotorhoz ért keresek. Bisztriczky Károly malomtulajdonos Győrök. 2391

HÁZVEZETŐNŐNEK menne iparos özevegve kis gyermekével faturá. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2399

KÉTTAGU család jóra való mindenest keres május 1-re. Cim Trafik. Városházzal szemben Arad. 2413

MINDENES felvétetik. Arad, Str. Seminariumi (Sina-u.) 4. szám. 2420

VASALÓNOK férfifehéreműhöz felvétetik. Stern Testvérek, Arad, Strada Metianu. 10222

SZOLID német kisasszonyt keresek 6 éves leányka mellé. Weinberger, Arad, Str. Crisan (Karolina-u.) 5. 2453

IRODAI munkákban jártas pénztárnoknő felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2452

BEJARONÓ azonnala kerestetik. Arad, Neuman-palota, I. em., ajtó 19. 2451

AZONNALRA keresünk egyszobás, konyhás lakást, lelépést fizetünk. Cimeket Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad. 10223

JÓL főzni tudó mindenest, ezenkívül szobaleány és gyakorlott gyermekleány kerestetik. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc) 13. emelet. 10223

FIATAL szobaleány vidéki városba felvétetik. Cim Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad. 7536

SZAKÁCSNÓ felvétetik. Arad, Str. Crisan (Karolina-u.) 5. I. em. 10223

GYÁRI munkások heti fizetéssel felvétetik könnyű munkára. Mayrovits Imre gummiraktár, Arad, Bul. Regele Ferdinand 57-59. 2450

TANULÓLEÁNYOK felvétetik. Maltry nőszobá. Arad, Str. 29. Decembrie (Hasszinger-u.) 4. 2447

Lakás.

EGYEDÜLÁLLÓ intelligens urfő szép uccal szobába belváros központjában lakótársnót keres esetleg ellátással. Cim LSDI hírlapirodában Arad. 2457

Vétel és eladás.

HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

Dr. MLADEJOWSKY egyetemi tanár Scierol syrupia a véredény elmeszesedés legújabb gyógyszere Földes gyógyszer-tár Arad. 2433

LAPOSY HEGEDŐS GÉZATÓL aquarel és festmény, különböző festmények, perzsa és gyári szőnyegek, futó szőnyeg, arany pudertartó, ezüst retikül, ezüst orvóeszközök, ezüst gyertyatartók, éjjeli-székény villanylámpák, szalónok, csillárok, dísz tárgyak, kőzímunkák, gobelinok, íróasztalok, könyvszekrények, fotelok, interziás ágy és tükör, faragott szalonn tükör, antik székek, matracok, ággyterítők, plüsch asztaltartók stb. igen jutányosan E. L. A. D. O. K. Arad, Strada Consistorului 12. Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

NEGY hektoliter irtartalmu teljesen jókarban levő szőlőprés és venyige zuzó gép eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2295

EZERJÓFÚ GYOMORELIXIR, páratlan hatásu szer gyomor- és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felvultság, emésztési zavaroknál. Ovakodjunk hasonló nevű és kiállítású hamisításoktól. Dr. Földes gyógyszer-tár, Arad. 6438

MINDENNEMŐ ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísz tárgyakat, mindenféle férfi ruhát stb. bizományba vesznek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

IRÓSZEREK, papíráruk, üzleti könyvek előnyösen beszerezhetők Sándor hírlapirodában Aradon. 7535

VANILLIA potló teljesen helyettesíti a drága vanilliát. Földes gyógyszer-tár Arad. 2296

EGY fehér ágy, szekrény, egy új ebédlő eladó. Arad, Str. Mocioni (Orczy-u.) 4. 2458

RONGYOT géptisztításra alkalmasat megvételre keresünk. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 400

„Waffenrad kerékpárok”
„Phantom segédmotorok”
„Reithoffer Pneumatik”
HAMMER VILMOS-nál,
ARAD, Piața Avram Iancu No. 5-6.
Szakszerű javító műhely, 1012

Ingatlan.

ELADÓ egy kétszobás 2 lakásos új épület 400 □-al kerttel 200.000 leiert, árvehető az egyik lakás és üzlettel. Továbbá egy masszív kőház 4 lakással, pincével, nagy kapu és udvarral Varjassy Lajos-uccában azonnal elfoglalható 3 szobás lakással áron alul is eladó. Boross ügynökségnél. Arad, Str. Consistorului (volt Batthyány-u.) 9. sz. 2440

Zefir férfi ingek két gallérral dívat mintákban már 330.- lejért

Szücsnél

Arad. a motorállomás-szal szemben

Cérna flor harisnyák legújabb színekben 65 lejtől.

UJMIKELAKAN 1 szoba konyhás lakás szoba és konyhabuttorral azonnal elfoglalható. Dísznótartással, kerttel 12.000 leiert eladó. Cim Pálmal János, Főut 21. 2441

Üzletek.

ÜZLETHELYISÉGET tágas, világos műhellyel város központjában keresünk. Cimeket „Állandó” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérünk. 2220

ÜZLETHELYISÉGEK Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc) átjáró házban május 1-re. Részletek Hámory Irodában. Strada Eminescu 5. 2251

IRODAHELYISÉG a város központjában azonnala kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2436

SÜRGŐSEN ATADÓ egy férfiszabó, borbély, fűszer, női fodrász üzlet berendezéssel 1 és 2 szobás lakással. Boross ügynökségnél. Arad, Str. Consistorului (volt Batthyány-u.) 9. sz. 2441

JÓFORGALMU vendéglő fűszerüzlettel, kétszobás lakással családi okból sürgősen eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2443

Oktatás.

ÁNGOL órákat vennék, a nyelvet szépen és tökéletesen beszélő egyéntől. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 300

Különféle.

BEKEBELEZÉSRE 250.000 lef kölcsönt folyósítok. Érdeklődni dr. Nedelcu ügyvédnél Arad. 2446

Szövetek legjobban és legolcsóbban I. Eisele-nél, Arad, Str. Metianu (Forray u.) 2.

Építetők figyelmében!

TRITTEALER FERENCZ & Comp.

Építészeti irodája Arad, Str. Cosbuc No. 15. (Wesselényi-u.)
TELEFON: 622. TELEFON: 622.

Foglalózik: az építészeti szakmába vágó bármely magas és mély építés és vasbeton tervezéssel. Készít mindennemű új építést átalakítást a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelben saját gyártmányu téglák és cserép anyagokkal a legolcsóbb és legelőnyösebb feltételek mellett. Beton vasbeton valamint speciális munkálatokat h. m. kazán befalazás gépápolás és gyárkémény építés.
AJANLJA: I. rendű gyártmányu kézi és géptelít valamint 253 számu hornyolt nagy cserépet. 2455

FOWLER, WENSZKI, GANZ és KEMNA

Gőzeke alkatrészeket sodronyköteleket 422

W. D. Stock és Romeo motoreket, valamint azok összes alkatrészeit legelőnyösebb feltételek mellett szállít

AGRICULTURA Ipari és kereskedelmi Rt. Táviratcim: TIMISOARA Telefon: 18-80. IV. Str. Pop de Basesti (Eötvös-u.) 26.

Alkalmi vétel, bronz villanycsillárok 2500.- lejtől feljebb.

Villanyvilágítás, esengő, házi telefon berendezések és javítások legolcsóbban. **VARGA si ROSENFELD** elektrotechnikai vállalat, ARAD, Boulevard Regina Maria No. 12-20.

UTLEVELEK

viszonzását és bármilyen megbízásokat felelősség mellett naponta ellintézzük **CLUJ, TIMISOARA, BUCURESTIBEN.**

Gyűjtőhelyek: 277 **LÖBL** hírlapiroda Arad, (az Apollo mezival szemben). **WEINBERGER** cipőüzlet.

Weisz Dávid az aradi államrendőrség mellett (Bohus-palota) **Pichler** papirkereskedés

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadóhivatalos Aradi szerkesztőség.